

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
Approaches for Improving Educational Quality at the Schools
Expanding Opportunities in the highlands under the Phitsanulok
Primary Educational Service Area Office 3

สถาพร ทิกาน¹ ชัชภูมิ สีชมภู² พิมพกา ธรรมสิทธิ์³
Sataporn Tikan, Chatphum Sichomphoo, Phimphaka Thammasit

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 6 คน ครูผู้สอน 72 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา 4 คน รวม 82 คน กลุ่มเป้าหมาย 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 3 คน ครูผู้สอน 3 คน หัวหน้าศึกษานิเทศก์ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนั้นลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาครู สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ร่วมกัน ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีการใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการ ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าในนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้

Received: 2023-07-21 Revised: 2023-07-30 Accepted: 2023-08-01

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: mosszaa970@gmail.com

² อาจารย์ประจำ บัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Lecturer, Graduate School Faculty of Education Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: Chatphum.Sri@live.ur.ac.th

³ อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Master of Education Program Educational Administration Program Uttaradit Rajabhat University. Corresponding Author. E-mail: Phimphaka@live.ur.ac.th

คำสำคัญ (Keywords) : ความต้องการจำเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา;
แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา; โรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง

Abstract

This research article aimed to study the needs and ways to improve the educational quality of the schools for opportunity expansion in the highlands under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3. The population consisted of 6 school administrators, 72 teachers, and 4 school presidents, totally 82 people. The target groups were 9 people, including 3 school administrators, 3 teachers, and 3 supervisors. The data collection tools were questionnaires and interview forms. Statistical tools used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, need priority index, and content analysis.

The results showed the followings.

1. The needs for educational quality improvement for opportunity expansion of the schools in the highlands under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office, Region 3, with all 5 aspects ranked in descending order, included teacher development, curriculum development, educational quality assurance, learning management, and participation in education management.

2. Guidelines for improving their quality of education consisted of teacher development, educational institutions with opportunity provision for teachers in exchanges of experiences and knowledge, curriculum development, data-based curriculum improvement educational quality assurance, need-based quality standard, student research supporting learning management, and community participations in learning activities.

Keywords: needs for educational quality development;
Educational quality development guidelines;
opportunity expansion of schools in the highlands

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหน่วยงานการศึกษาทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน จัดให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของชุมชน โดยโรงเรียนต้องมีความพร้อมในการลงมือ ได้แก่ ความพร้อมของการดำเนินงาน เช่น การบริหารจัดการภายในหน่วยงานเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนา จัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีการแนะแนว นิเทศอย่างเป็นระบบ มีการประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชนความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม เช่น สภาพเศรษฐกิจและสังคมเอื้ออำนวย ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้บริหารและชุมชน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 22)

จากการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ด้านคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ในวิชาหลัก 4 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่า คุณภาพการศึกษาโรงเรียนทั้งหมด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ในปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมพบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 30.64 คุณภาพการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่ราบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ในปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมพบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 31.70 และคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ในปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมพบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 28.62 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3, 2564: 18)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ว่าเป็น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครูและครูทางการศึกษา และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เนื่องจากการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญ ที่ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ และจากผลการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ด้านคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ดังกล่าวพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่ราบและโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง ปรากฏว่าโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูงมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่ราบ เฉลี่ย 03.08 จึงเป็นสาเหตุกระตุ้นทำให้คุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า โรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ส่วนใหญ่จำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 72 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 82 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ได้รับรางวัล best practice ด้านวิชาการ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน และหัวหน้าศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านร่มเกล้า โรงเรียนบ้านน้ำจวง โรงเรียนวัดบ่อภาค โรงเรียนบ้านขุนน้ำคืบ โรงเรียนบ้านนาล้อม โรงเรียนบ้านป่าแดง และโรงเรียนบ้านชาติตระการ

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในระยะปีการศึกษา 2565-2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมมี 2 ชนิด ได้แก่

2.1 แบบสอบถามใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสัมภาษณ์ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของกลุ่มเป้าหมายและตอนที่ 2 เป็นกรอบประเด็นสัมภาษณ์ โดยนำระดับสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในแต่ละด้านมาหาค่าดัชนีลำดับ

ความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก นำมากำหนดเป็นประเด็นคำถามในการการสัมภาษณ์
แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1) ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียน
ขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขออนุญาต ให้
ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1

2) นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งให้แก่โรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลพร้อม
แบบสอบถามที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างเดือนเมษายน 2566 ถึง
เดือนพฤษภาคม 2566 ได้ข้อมูลกลับคืนมา ร้อยละ 100

3) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง ถ้ามีการตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์
ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปโดยได้ข้อมูลกลับคืนมา ร้อยละ 100

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือไปยัง
ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัล best practice ด้านวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการออกหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2

2) ผู้วิจัยเตรียมการสัมภาษณ์โดยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ที่จะสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า
พร้อมส่งประเด็นที่จะสัมภาษณ์ให้กลุ่มเป้าหมาย

3) ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อและขอสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามวันเวลาที่ได้นัดหมายในเดือน
มิถุนายน 2566

4) ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยทำการจดบันทึกเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาดำเนินการดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต
3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่า
ดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index : PNI) แล้วนำค่า PNI สูง 3 อันดับแรกของแต่ละด้านมา
สร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน นำมาวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis)
ดำเนินการจัดกลุ่มและเรียบเรียงข้อมูลโดยการจัดลำดับเนื้อหาที่ต้องการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดย การ
สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ผนวกกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสรุปเป็น
แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นดังตารางต่อไปนี้

การพัฒนา คุณภาพการศึกษา	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI	อันดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1. ด้านการพัฒนา หลักสูตร	3.97	0.81	มาก	4.34	0.68	มาก	0.09	2
2. ด้านการพัฒนาครู	3.93	0.84	มาก	4.38	0.62	มาก	0.11	1
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.99	0.82	มาก	4.26	0.69	มาก	0.07	4
4. ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา	4.01	0.82	มาก	4.34	0.71	มาก	0.08	3
5. ด้านการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	4.04	0.81	มาก	4.25	0.72	มาก	0.05	5
โดยภาพรวม	3.99	0.82	มาก	4.32	0.69	มาก	0.08	

จากตารางพบว่า

ความต้องการจำเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีครูที่สามารถวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสถานศึกษาจัดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

2.2 ด้านการพัฒนาครู สถานศึกษามีครูที่ยอมรับและปรับปรุงพัฒนา การปฏิบัติงานของตนเอง สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และสถานศึกษามีแผนการพัฒนาครูตามความต้องการและความสนใจ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้อยู่เสมอ และสถานศึกษามีการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้มาใช้ในชั้นเรียน เช่น การเรียนแบบร่วมมือ การสอนแบบโครงงาน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เป็นต้น

2.4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายใน และใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษากำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามโครงการและกิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

และสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ค่ายวิชาการ ประกวดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการพัฒนาครู ทั้งนี้เป็นเพราะด้านการพัฒนาครูเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากครูเป็นตัวกลางสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นการพัฒนาครูจึงมีผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนและระบบการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ศรีสาร (2562: 25) กล่าวว่า ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การพัฒนาครูและบุคลากร จึงควรเน้นที่ความเชี่ยวชาญทางอาชีพ มีการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางอาชีพ

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ฐานข้อมูลออนไลน์ หรือระบบบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษามีโครงการฝึกอบรมและพัฒนาครูในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาต้องมีการติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการใช้หลักสูตร โดยวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกตามความสนใจและความถนัด เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านการทดลอง หรือการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง และสถานศึกษาออกแบบหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้เข้ากับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา รัตนมาลา (2559: 112) ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดหลักการและเป้าหมาย 3) การกำหนดเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ 4) การนำไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร และ 5) การวัดและประเมินผลหลักสูตร

2.2 ด้านการพัฒนาครู สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ร่วมกัน โดยจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การอบรมร่วมกับครูอื่น ๆ ในสถานศึกษา หรือการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู สถานศึกษาให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ครู เช่น การให้คำ

ชี้แนะในการปฏิบัติงาน การติดตามและให้ข้อเสนอแนะ สถานศึกษามีโครงการฝึกอบรมและพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน โดยให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนการสอนที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีในการสอน และการจัดการความรู้ในชั้นเรียน สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการเข้าร่วมอบรม การประชุมวิชาการ การเข้าร่วมกลุ่มสอภามและแบ่งปันประสบการณ์ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และสถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของครู โดยพิจารณาเนื้อหาการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหรือสาขาวิชาที่ครูกำลังปฏิบัติงาน และระยะเวลาที่เหมาะสมในการพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเดช โสมบุญตร (2560: 98) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารจัดการ ควรส่งเสริมการใช้แหล่งข้อมูลแก่ครูและนักเรียนในการค้นคว้าและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงระบบอุปกรณ์การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีสภาพพร้อมใช้งาน สนับสนุน ส่งเสริมการนำสื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มีแผนในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าในนักเรียน โดยให้พื้นที่และเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการทำความเข้าใจและศึกษาเพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ หรือห้องเรียนที่มีอุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลและทดลองด้วยตนเอง สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่สร้างสรรค์ มีความสนุกสนาน และสอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ อาจมีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ หรือการให้โอกาสในการเรียนรู้ที่สถานศึกษานอกห้องเรียน เช่น การเข้าชมสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน สถานศึกษาสร้างแผนการแก้ไข ปัญหาที่เหมาะสมเพื่อการปรับปรุงการเรียนรู้ โดยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เลือกรูปแบบการแก้ไขที่เหมาะสม และกำหนดตัวชี้วัดเพื่อวัดผลการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในปัจจุบัน เช่น การใช้เทคโนโลยี การให้โอกาสในการเรียนรู้นอกห้องเรียน การศึกษานอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าในนักเรียน โดยให้พื้นที่และเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการทำความเข้าใจและศึกษาเพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ หรือห้องเรียนที่มีอุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลและทดลองด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล โพธิเย็น (2564: 87) กล่าวว่า Active Learning หรือการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องลดบทบาทของผู้สอน แต่เพิ่มบทบาทของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนคิดเพื่อสร้างความหมายกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ Active Learning จะมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนด้วยกัน ได้แก่ ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นให้เห็นสถานการณ์ท้าทาย ขั้นอภิปรายสะท้อนความคิด ขั้นร่วมผลิตองค์ความรู้ และขั้นช่วยกันดูสะท้อนเรื่อง โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การใช้สถานการณ์

จำลอง การใช้กรณีศึกษา การอ่านและการเขียนอย่างกระตือรือร้น การทำงานกลุ่มเล็กๆ และการใช้เกมเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้

2.4 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการ มาตรฐานคุณภาพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้และต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความเฉพาะเจาะจงของสถานศึกษา สถานศึกษาสร้างกรอบแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน เช่น กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ รวมถึงกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนาและประเมินผล สถานศึกษาติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถปรับปรุงและประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาให้การสนับสนุนและการอบรมให้แก่ครูและบุคลากรเพื่อเข้าใจและปฏิบัติตามกระบวนการติดตามและประเมินผลได้อย่างถูกต้อง และสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกเป็นแนวทางในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ สังฆมณี และคณะ (2565: 492-506) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและด้านการติดตามผลการดำเนินงาน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเชิญชุมชนให้เข้าร่วมคณะกรรมการหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและดำเนินกิจกรรม และให้ชุมชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแนวคิดในกระบวนการวางแผน สถานศึกษาสร้างเครือข่ายกับองค์กรชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรหรือการสนับสนุนที่เป็นประโยชน์สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผน เช่น การสร้างคณะกรรมการหรือคำขอความเห็นจากชุมชนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร การเลือกใช้และพัฒนาวิธีการสอนหรือการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สถานศึกษาจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชนและสถานศึกษา เช่น การเชิญผู้เชี่ยวชาญในชุมชนมาบรรยายหรือเป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียนรู้ การเยี่ยมชมสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เช่น สถานที่สำคัญในชุมชน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหา โดยเชิญชวนผู้ปกครองสมาชิกในชุมชน องค์กรท้องถิ่น หรือผู้มีความเชี่ยวชาญเข้าร่วมอภิปราย เพื่อร่วมกำหนดและดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเดช โสมาบุตร (2560: 101) กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้ เข้มแข็งพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษาและขอความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนประชุม พูดคุย ส่งเสริม บทบาทภาคีเครือข่าย ประชาสัมพันธ์และระดมทรัพยากรมาช่วยในการจัดการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาครู มีความสำคัญและ

ต้องการจำเป็น เป็นอันดับแรกเพราะด้านการพัฒนาครูเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากครูเป็นตัวกลางสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้น การพัฒนาครูจึงมีผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน และระบบการศึกษา สามารถสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ร่วมกัน ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีการใช้ระบบบริหารจัดการข้อมูลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการ ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าในนักเรียน โดยให้พื้นที่และเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการทำความเข้าใจและศึกษาเพิ่มเติม และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีค่าสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาครู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการพัฒนาบุคลากร โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา สามารถนำความรู้ที่ได้ไปออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา และส่งเสริมให้บุคลากรครูมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการพัฒนาครู โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและการพัฒนาเนื้อหาการเรียนรู้ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้และเครื่องมือการสื่อสาร เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและสร้างสรรค์ และสถานศึกษาควรมีการสร้างระบบการกำกับและการสนับสนุนที่มีต่อเนื่องสำหรับครู เพื่อให้ครูได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนในการพัฒนาตนเอง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ว่ามีอะไรบ้าง

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสบนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กมล โพธิเย็น. (2564). **Active Learning: การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21**. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จรรยา ศรีสาร. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุภาภรณ์ สังฆมณี จิราภรณ์ ผันสว่าง และพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์. (2565). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลพบุรี. วารสารพุทธปรัชญา. 6(2): 492-506.
- สุรเดช โสมาบุตร. (2560). แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. พิมพ์ครั้งที่ 1. พิษณุโลก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3.
- เอมิกา รัตนมาลา. (2559). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

